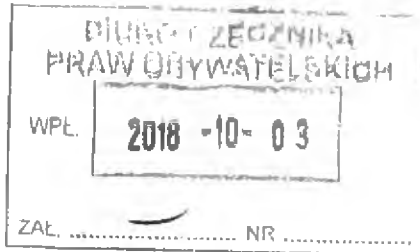

Dominik Bąk – Zastępca Prezesa Zarządu

sy

Pani
Sylwia Spurek
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
SOLIDARNOŚCI AL. 77
00-090 WARSZAWA (ŚRÓDMIEŚCIE)

Szanowna Pani Rzecznik,

W odpowiedzi na pismo z dnia 29 sierpnia 2018 r., znak: V.7204.29.2018.ŁK, w sprawie usuwania odpadów z miejsc ich nielegalnego składowania lub magazynowania, przedstawiam stanowisko Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Na wstępie pragnę podkreślić, że NFOŚiGW rozumie potrzebę likwidacji zagrożenia jakie stwarzają nielegalnie magazynowane lub składowane odpady, a zarazem uzasadnioną konieczność ich usunięcia i zagospodarowania.

Obowiązujące obecnie warunki dofinansowania przedsięwzięć o charakterze podobnym do wskazanego zawarte zostały w Programie priorytetowym NFOŚiGW nr 2.2. „Ochrona powierzchni ziemi”. część 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych. Program ten umożliwi uzyskanie dofinansowania w formie dotacji oraz pożyczki.

Wsparcie dotacyjne, w wysokości do 80 % kosztów kwalifikowanych, kierowane jest wyłącznie do jednostek samorządu terytorialnego (JST) na zadania polegające na usunięciu i unieszkodliwieniu niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów, stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku wraz z przeprowadzeniem działań naprawczych lub remediacji powierzchni ziemi w zakresie skutków spowodowanych oddziaływaniem usuwanych odpadów. Warunkiem przyznania dotacji jest realizacja przedsięwzięcia na terenach będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste.

Natomiast dofinansowanie w formie preferencyjnej pożyczki może być udzielone zarówno dla posiadaczy odpadów, jak i dla podmiotów publicznych realizujących przedsięwzięcie w trybie wykonania zastępczego w rozumieniu ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1314, z późn. zm.), w przypadku uchylenia się przez zobowiązanego od realizacji nałożonych obowiązków. Dla posiadaczy odpadów pożyczka może być udzielona w wysokości do 90% kosztów kwalifikowanych, z oprocentowaniem: WIBOR 3M +50 p.b., nie mniej niż 2% w skali roku. W przypadku beneficjentów, realizujących przedsięwzięcia w trybie wykonania zastępczego, pożyczka może wynieść do 100% kosztów kwalifikowanych przy oprocentowaniu w skali roku - WIBOR 3M, nie mniej niż 1%. Pożyczka może być częściowo umorzona w wysokości do 10% wypłaconej kwoty pożyczki, lecz nie więcej niż 1.000.000 zł.

niepodległa

Umorzenie pożyczki uzależnione jest od spełnienia dodatkowych warunków programu.

W ramach obecnie obowiązującego programu priorytetowego „Ochrona powierzchni ziemi” w latach 2015-2017 złożone zostały dwa wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć polegających na usuwaniu odpadów z miejsc nieprzeznaczonych na ich magazynowanie lub składowanie. Oba wnioski zostały odrzucone ze względu na negatywną ocenę ekologiczno-techniczną lub finansową.

Należy zaznaczyć, że wsparcie ze środków publicznych wszystkich zadań – gdzie istnieje podmiot odpowiedzialny za dokonane zanieczyszczenie, który prowadził działalność niezgodnie z prawem – jest niedopuszczalne ze względu na możliwość naruszenia przepisów o pomocy publicznej oraz Dyrektywę 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie zasady „zanieczyszczający płaci” i stanowiłoby tylko zachętę do takich procedurów.

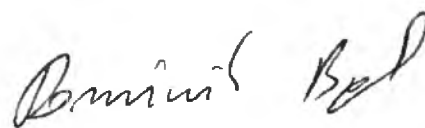
Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992, z późn. zm.) to posiadacz odpadów jest zobowiązany do usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. Organ – wójt, burmistrz lub prezydent miasta - jest natomiast zobowiązanych do wydania decyzji nakazującej posiadaczowi usunięcie tych odpadów. W przypadku niewykonania decyzji organ podejmuje działania zastępcze w trybie określonym w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z tym, że działania te są podejmowane na koszt zobowiązanego posiadacza odpadów.

W chwili obecnej w przepisach prawa brak jest wskazania organów odpowiedzialnych za usunięcie odpadów z miejsc do tego nieprzeznaczonych, nawet w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia kiedy wiadomo, że podmiot odpowiedzialny nie jest znany lub egzekucja jest niemożliwa do przeprowadzenia z różnych powodów. Zawsze zobowiązanym jest ten kto zanieczyścił i na nim ciąży obowiązek. Z powyższych względów obecnie dofinansowanie w formie dotacji NFOŚiGW może zaproponować dla ograniczonego kręgu odbiorców. Oferta finansowa w formie pożyczki na wykonanie zastępcze nie znajduje popularności wśród organów samorządowych i w zasadzie, jako jedyna możliwa w takich przypadkach i w obecnym stanie prawnym, nie jest wykorzystywana przez samorządy.

Jednocześnie informuję, że obecnie procedowany jest przez Ministerstwo Środowiska projekt ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, który to proponuje wprowadzenie zmian w ustawie o odpadach w zakresie usuwania magazynowanych lub składowanych odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych, jak również z miejsc, w których zakończono działalność w zakresie gospodarki odpadami niezgodnie z przepisami obowiązującego prawa.

Po wprowadzeniu zmian prawnych oferta finansowa NFOŚiGW dotycząca realizacji przedsięwzięć polegających na usuwaniu nielegalnie magazynowanych lub składowanych odpadów zostanie odpowiednio dostosowana.

Z poważaniem

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

ul. Konstruktorska 3A
02-673 Warszawa

OPLATA POBRANA
umowa z Poczta Polska S.A.
nr ID 353188/W z dnia 05.01.2017

